

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **S. D. H.**, nar. X
státní příslušnost Vietnam
t. č. pobytem X
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 23. 10. 2024, č. j. OAM-1160/ZA-ZA15-HA06-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 23. 10. 2024 žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce uvedl jako důvod žádosti pouze ekonomické důvody a zároveň neuvedl skutečnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo vážné újmě podle § 14a téhož zákona.

2. Z výpovědi žalobce totiž vyplynulo, že odešel z Vietnamu pouze z ekonomických důvodů, a to za účelem zaměstnání v Maďarsku. Tam se mu ale nepodařilo nalézt práci, a proto přicestoval do ČR, kde zamýšlel zůstat a pracovat. Jiné důvody odchodu ze země původu a následného podání žádosti o mezinárodní ochranu nesdělil.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“).
4. Namítá, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a není náležitě odůvodněno. Také výroková část rozhodnutí neodpovídá požadavkům na přesnost a určitost.
5. Dále žalovanému vytýká formalistický postup, neboť žalobce nebyl dostatečně poučen o postupu a jednotlivých úkonech v řízení, a z tohoto důvodu správně neformuloval veškeré skutečnosti, které ho k podání žádosti vedly, ale pouze je naznačil. Žalovaný skutečnosti, které žalobce naznačil, nehodnotil, nezjišťoval souvislosti a žalobce se dále nedotazoval. Z tohoto důvodu nedošlo k posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a většina odůvodnění obsahuje pouze konstatování zjištěných osobních poměrů, přepis vyjádření žalobce a citaci shromážděných podkladů bez adekvátní reakce.
6. Odůvodnění vychází z jednostranných, a nikoliv správně tematicky zaměřených podkladů. Žalovaný se nepokusil ověřit naznačené tvrzené obavy žalobce (týkající se jeho dluhů), ale omezil se na konstatování ekonomické motivace žalobce, přičemž všechny žádosti jsou do jisté míry ekonomicky motivované.
7. „Prazvláštní“ je podle žalobce situace, kdy žádost byla dne 2. 9. 2024 (žalobce poskytl údaje v dotazníku osobní poměry, kde pro důvody žádosti nebývá valný prostor), ale pohovor měl údajně proběhnout již dne 6. 8. 2025, což by zjevně svědčilo o nezákonném postupu a následné nezákonnosti rozhodnutí, a potvrzovalo tak překotný postup žalovaného a nedostatečný prostor a poučení žalobce.
8. Žalovaný ověřil bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce pouze formalisticky. Vyšel ze zprávy nikoliv aktuální, a navíc zpracované subjektem, který ve věci rozhodoval, což může mít dopad na objektivitu posuzování situace. Žalovaný přitom v obdobných případech obvykle vychází z více zdrojů, pocházejících i z nestátního sektoru, příp. i ze zpráv ministerstva zahraničních věcí. Žalovaným citovaná zpráva OAMP je podle žalobce nedostatečná k objektivnímu hodnocení bezpečnosti žalobcovy země původu. Žalovaný tak nemohl řádně posoudit důvodnost některé z forem mezinárodní ochrany. Závěry napadeného rozhodnutí jsou proto nepodložené, což jej činí nepřezkoumatelným. Žalovaný se ani nepokoušel zjistit hlavní důvod žalobcovy žádosti, příp. žalobce nepoučil o případných nedůvodných skutečnostech či neurčitých formulacích v jeho tvrzeních.
9. Žalobce proto shrnul, že žalovaný nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nehodnotil shromážděné podklady v jejich souhrnu, napadené rozhodnutí dostatečně neodůvodnil a řádně neseznámil žalobce s podklady rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný zdůraznil, že vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce tvrdila a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o zemi původu. Vycházel přitom z dostatečně zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Je přesvědčen, že přijaté rozhodnutí odpovídá konkrétním okolnostem daného případu. Z žalobcovy výpovědi vyplynulo, že hlavním motivem žalobce bylo nalézt zaměstnání.
11. Námitka nedostatečného poučení je podle žalovaného nedůvodná, neboť žalovaný žalobce řádně poučil o jeho procesních právech a povinnostech. Skutečnost, že byl poučen, žalobce stvrdil i vlastnoručním podpisem protokolu dne 6. 9. 2024 a nevyjádřil přitom žádné připomínky. Svá zaznamenaná tvrzení nechtěl zpětně přetlumočit. Poučení přitom nemá být návodem, co by měl účastník řízení udělat, aby dosáhl žádaného výsledku.

IV. Posouzení žaloby soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (žalovaný výslovně, žalobce implicitně, neboť k výzvě nesdělil nesouhlas).
13. Žaloba není důvodná.
14. Úvodem soud konstatuje, že neshledal důvodnou obecně formulovanou námitku, podle které výroková část napadeného rozhodnutí neodpovídá požadavkům na přesnost a určitost. Žalobce neupřesnil, jaký údaj podle něj ve výrokové části chybí. Žalobce je v napadeném rozhodnutí dostatečně identifikován jménem, datem narození a státní příslušností. Důvod zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné je pak jednoznačně vyjádřen odkazem na zákonné ustanovení. Soud proto nespatřuje ve výrokové části napadeného rozhodnutí žádné vady.
15. Žalobce brojí proti zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, podle kterého se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, *„jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody“*.
16. Z citovaného ustanovení vyplývají dvě podmínky: (1) žadatel uvádí pouze ekonomické důvody a zároveň (2) neuvádí skutečnosti, který by svědčily o tom, že mu hrozí pronásledování nebo vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Soud přisvědčil žalovanému, že tyto podmínky byly v posuzované věci splněny.
17. Ze správního spisu vyplývá, že při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 6. 9. 2024 žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval dne 21. 8. 2023 letecky do Maďarska na základě maďarského víza za účelem zaměstnání (vízum bylo platné pro období 21. 7. 2023 do 7. 1. 2024). V Maďarsku setrval asi 3 měsíce a poté (v prosinci 2023) přicestoval autem do ČR, od té doby ČR neopustil. Dále vypověděl, že mu zprostředkovatel slíbil, že bude mít v Maďarsku zajištěnou práci, ale nebylo tomu tak a žádnou práci se mu v Maďarsku nepodařilo nalézt. V ČR by chtěl žít a pracovat. Závěrem výslovně uvedl že jiné důvody žádosti o mezinárodní ochranu nemá.
18. V pohovoru, který se uskutečnil téhož dne, tedy 6. 9. 2024 (uvedení nesprávného data pohovoru „6. 8. 2024“ v napadeném rozhodnutí je pouhou zjevnou chybou v psaní, která nesvědčí o nezákonnosti či „překotnosti“ postupu žalovaného, jak se žalobce mylně domnívá), žalobce vypověděl, že Vietnam opustil v srpnu 2023 za účelem zaměstnání

v Maďarsku, ale nemohl tam nalézt práci a ani zprostředkovatel mu nepomohl. Neměl v Maďarsku doklad k pobytu, a proto odcestoval do ČR. První 3 měsíce pobytu v ČR podle svých slov nic nedělal, poté vypomáhal v obchodu s potravinami a vykonával také stavební práce. Následně byl zadržen Policií ČR, protože neměl u sebe žádný doklad k pobytu. K otázce, proč požádal o mezinárodní ochranu až nyní, odpověděl, že dříve nevěděl, že může požádat o azyl. O této možnosti se dozvěděl, až po zadržení na Policii ČR. Dále potvrdil, že ve Vietnamu neměl žádné problémy. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do Vietnamu, odpověděl, že na cestu do Maďarska si vzal půjčky, a pokud se vrátí, nebude mít z čeho je splácet. Ve Vietnamu jsou totiž nízké příjmy, které splátky nepokryjí. Ve Vietnamu žije jeho manželka, dcera a sourozenci. V ČR žádné příbuzné nemá. Závěrem potvrdil, že uvedl všechny důvody žádosti o mezinárodní ochranu, a sdělil, že nechce uvést žádné další skutečnosti, které by měl vzít žalovaný v potaz, ani nechce doložit žádné doklady.

19. S ohledem na skutečnosti sdělené samotným žalobcem v průběhu správního řízení nemá soud pochybnosti o tom, že byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalobce totiž v průběhu správního řízení netvrdil nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že spadá pod definici uprchlíka nebo beneficiáře doplňkové ochrany. Jediné důvody, které uvedl, byly čistě ekonomické. Tvzení, podle kterého v případě nebude mít finanční prostředky na splácení půjčky, nepochybně pod ekonomické důvody spadá. Žalobce netvrdil, že by měl obavy z vymahačů dluhů apod., ale pouze vyjádřil obavu o svou schopnost splácet půjčku z důvodu nízkých příjmů ve Vietnamu. Takovou obavu nelze podřadit pod některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, a tedy ani považovat za žalobcem tvrzený „náznak“ obav, který by vyžadoval další dotazy ze strany žalovaného k upřesnění.
20. V této souvislosti soud připomíná též ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), podle níž ekonomické obtíže (byť jistě mohou způsobovat žadateli reálné problémy v řadě oblastí života) nemohou založit důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany (viz např. usnesení NSS ze dne 8. 9. 2020, č. j. 8 Azs 85/2020-27, a judikaturu citovanou v jeho bodě 9, nebo usnesení NSS ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 185/2020-24, a judikaturu citovanou v jeho bodě 12).
21. Žalovaný svůj závěr o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti odůvodnil přezkoumatelně a s ohledem na skutkové okolnosti posuzované věci zcela dostatečně.
22. Žalovaný přitom nebyl povinen žalobce poučovat v tom směru, jak má vypovídat, aby byla jeho žádost úspěšná. Poučení o procesních právech se žalobci dostalo, a to jednak v podobě písemnosti ve vietnamském jazyce, která je založena na č. listu 4 až 9 správního spisu, a jednak v úvodu pohovoru, jak je zaznamenáno v protokolu o pohovoru ze dne 6. 9. 2024, který žalobce stvrdil svým podpisem. Z obsahu protokolu pak vyplývá, že žalobce dostal dostatečný prostor, aby vyjádřil vše, co jej motivovalo k podání žádosti. Byly mu kladeny i otevřené otázky, na které mohl odpovídat bez omezení. Bylo tedy plně na žalobci, jak svou žádost odůvodní. Ostatně ani v žalobě konkrétně netvrdí, co chtěl sdělit, ale neučinil tak. Žalobní tvrzení zůstávají v obecné rovině a omezují se do značné míry na výtky typových nesprávností, které nejsou dostatečně konkrétně navázány na skutkové okolnosti nynější věci.
23. V této souvislosti lze též odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která vychází z toho, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel a z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází,

správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí právě z žadatelovy žádosti, respektive z dalších jím uváděných tvrzení (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 448/2019-34).

24. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení NSS ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, a ze dne 19. 1. 2017, č. j. 2 Azs 272/2016-47, ze dne 16. 1. 2019, č. j. 8 Azs 239/2018-39, nebo rozsudky ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení konkrétního žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a proč. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení NSS ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016-23, nebo již citované usnesení č. j. 8 Azs 239/2018-39).
25. Pokud žalobce v průběhu správního řízení netvrdil nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, nelze žalovanému vytýkat, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně blíže nezabýval situací v zemi původu. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz např. usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 Azs 334/2019-26, bod 10, nebo ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 29/2011-53, a judikaturu tam citovanou). Hodnocení konkrétní situace se vždy děje v návaznosti na skutková tvrzení žadatele. V tomto případě však žalobce žádnou újmu, která by mohla být relevantní z hlediska zákona o azylu, vůbec netvrdil.
26. Lze dodat, že ekonomickou motivaci žalobce dokresluje skutečnost, že o mezinárodní ochranu nepožádal již v Maďarsku, ale až po tři čtvrtě roce pobytu v ČR (podle svých slov přicestoval v prosinci 2023, přičemž o mezinárodní ochranu požádal až v září 2024). V případě snahy nalézt v ČR zaměstnání bylo ovšem namístě, aby žalobce řešil svou situaci v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli či nezískali pobytové oprávnění (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, č. 18/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či usnesení ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016-59).
27. Nedůvodná je proto také námitka, že žalovaný neshromáždil přesné a aktuální informace. Informace o zemi původu slouží k ověření tvrzení žadatele. Skutečnosti tvrzené žadatelem o tom, že mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, se porovnávají s informacemi o zemi původu a na základě tohoto porovnání se učiní závěr, zda zde existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování nebo skutečné nebezpečí vážné újmy. V případě absence skutkových tvrzení však není co porovnávat a hodnotit (jedinou výjimkou by byl pouze případ tzv. totálního ozbrojeného konfliktu, který však ve Vietnamu nepochybně není). Z výpovědi žalobce je jednoznačné, že jediným důvodem její žádosti je přání zůstat v ČR za účelem výdělků. V takovém případě zde není žádné relevantní skutkové tvrzení, které by bylo možné vůbec myslitelně podřadit pod některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, a proto nebylo třeba shromažďovat podrobné informace o zemi původu.
28. Zpráva OAMP z 4. 6. 2024 byla proto s ohledem na skutkové okolnosti zcela dostatečná.

Na překážku není ani skutečnost, že byla zpracována odborem žalovaného, neboť je z ní patrné, že vychází z další zdrojů, které jsou v ní citovány (např. zprávy Agentury EU pro azyl, zprávy Freedom House, zprávy ministerstva zahraničí USA, zprávy Amnesty International ad.). Žalobce v žalobě ani neuvedl žádné konkrétní skutečnosti týkající se Vietnamu, které jsou podle něj relevantní a které měl žalovaný opomenout.

29. Soud neshledal důvodnou ani námitku, podle které žalovaný žalobce neseznámil s podklady rozhodnutí. Žalobce byl předvolán k seznámení se s podklady písemností ze dne 17. 9. 2024, doručovanou písemnost si však nepřevzal, přestože byla na jeho adresu (shodné, kterou uvedl i v žalobě) zanechána výzva a písemnost byla připravena k vyzvednutí na poště od 23. 9. 2024. Písemnost tak byla doručena fikcí, na kterou nemá vliv skutečnost, že se žalobce s písemností fakticky neseznámil.
30. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, jeho závěr o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti je souladný se zákonem a je dostatečně odůvodněný.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

31. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. ledna 2025

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

soudkyně